

בראשית כג, א-ג

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא חֲבָרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֵא אַבְרָהָם לְסָפֵד לְשָׂרָה וּלְבִכְתָּהּ:

רש"י בראשית פרק כג פסוק א

(א) ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים - לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת עשרים לחטא, מה בת עשרים לא חטאה, שהרי אינה בת עונשין, אף בת מאה בלא חטא, ובת עשרים כבת שבע ליופי: שני חיי שרה - כלן שוין לטובה:

R. Soloveitchik, Reflections, Vol. 2, p.89

Rashi suggests that the three divisions of life – childhood, youth, adulthood – need not be mutually exclusive. ... Each age is physically and psychologically attuned to particular emphasis, but the superior individual can retain and harmonize the positive strength of all three periods during his entire lifetime.

זוהר חיי שרה קכא:

מה הטעם שכתובה מיתת שרה בתורה יותר מכל הנשים שבעולם ... ובכולן לא נמנו מספר ימיהן ושנותיהן כמו לשרה ... [ללמדך שהיא תיקנה והשלימה את נשמתה ... - מתוק מדבש].

Twilight Zone – “A Nice Place to Visit”

<http://www.veoh.com/videos/v15128800myg9sPfn>

“A scared, angry little man. He thinks it's all over now, but he's wrong. For Rocky Valentine, it's just the beginning.”

קהלת רבה (וילנא) פרשה א

א [טו] "מעוות לא יוכל לתקן", בעוה"ז מי שהוא מעוות יכול להתקן ומי שהוא בחסרון יכול להמנות, אבל לעתיד לבא מי שהוא מעוות אינו יכול להתקן ומי שהוא בחסרון אינו יכול להמנות. יש מן הרשעים שהיו חברים זה לזה בעולם, אחד מהם הקדים ועשה תשובה בחייו קודם מיתתו, ואחד לא עשה תשובה קודם מיתתו, זכה זה שעשה בחייו ועמד בצד חבורה של צדיקים, וזה עומד בצד חבורה של רשעים והוא רואה את חבריו ואומר שמא משוא פנים יש בעוה"ז אוי לאותו האיש, הוא וזה היינו בעולם יחד שהיינו כאחד וגנבנו כאחד וגזלנו כאחד ועשינו כל מעשים רעים שבעולם כאחד, מפני מה זה בצד חבורה של צדיקים ואותו האיש בצד חבורה של רשעים, ואומר לו שוטה שבעולם מנוול היית לאחר מיתתך ימים ושלושה ולארון לא הכניסוך ובחבלים גררוך לקבר (ישעיה י"ד) "תחתוך יוצע רמה ומכסוך תולעה." וראה חברך בניוולך ונשבע לשוב מדרך רשעתו ועשה תשובה כצדיק וגרמה לו תשובתו ליטול לכאן חיים וכבוד וחלק עם צדיקים כל כך למה שהיתה ספיקא בידך לשוב ואילו שבתה היה טוב לך, והוא אומר להם הניחו לי ואלך ואעשה תשובה ומשיבין אותו ואומרים לו: אי שוטה שבעולם! אין אתה יודע שהעוה"ז דומה לשבת ועולם שבאת ממנו דומה לערב שבת אם אין אדם מתקן מערב שבת מה יאכל בשבת, ואין אתה יודע שהעולם שבאת ממנו דומה ליבשה והעוה"ז דומה לים ואם אין אדם מתקן לו ביבשה מה יאכל בים, ואין אתה יודע שהעוה"ז דומה למדבר ועולם שבאת ממנו דומה ליישוב אם אין אדם מתקן לו מן היישוב מה יאכל במדבר. מיד חורק שיניו ואוכל את בשרו שנאמר "הכסיל חובק את ידיו ואוכל את בשרו", והוא אומר הניחו לי ואראה בכבוד חברי, והן אומרין שוטה שבעולם! מצווין אנו מפי הגבורה שלא יעמדו צדיקים בתוך רשעים ולא רשעים בתוך צדיקים ולא טהורים בצד טמאים ולא טמאים בצד טהורים, ועל מה אנו מצווין על השער הזה שנאמר (תהלים קי"ח) "זה השער לה' גווי", מיד קורע את בגדיו ותולש את שערו שנאמר (שם/תהלים/ קי"ב) "רשע יראה וכעס."

תורה תמימה - הערות קהלת ד

(ג) מתאר את העוה"ז לערב שבת מפני שהיא עולם ההכנה לזכויות בעוה"ב ע"י מצות ומע"ט, ועוה"ב ליום השבת מפני שהוא בערך יום שכולו שבת ומנוחה, דאז אין עוד זמן המעשה וקנין השלמות רק תשלום הגמול לבד:

אבות ד: זי

הוא היה אומר יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה:

ר' עובדיה מברטנורא מסכת אבות פרק ד

מכל חיי העולם הבא - לפי שבאותו זמן אין התשובה ומעשים טובים מהנים לאדם, שאין העולם הבא אלא לקבל שכר על מה שקיים בעולם הזה:

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת אבות פרק ד משנה יז

[ית] כבר בארנו בעשירי מסנהדרין, שאין אחר המוות שלימות ולא תוספת, ואמנם ישלם האדם ויוסיף מעלה בזה העולם. ואל זה רומז שלמה באומרו: +קהלת ט י+ "כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה", אלא במצב אשר ילך האדם - בו ישאר לעולם. ולזה ראוי להשתדל בזה הזמן הקצר המועט, ולא לאבדו אלא בקניית המעלות בלבד, לפי שאבדתו גדולה, הואיל ואין לו תמורה ואין לו תקנה. ... ואוי למפסידים באמת! וזה הענין הוא אשר לקחו שלמה לעיקר בקהלת, בשבחו רווח העולם ובגנותו הפסדו, ובבאור שאין רווח ולא יכולת אחר המוות בדבר אשר החמצת כאן. וזה כולו אמת, ואם תתבונן בזה הספר זאת ההתבוננות תתבאר האמת.

רמח"ל - דרך ה' א:ב

א. הנה התכלית בבריאה היה להטיב מטובו יתברך לזולתו. והנה תראה, כי הוא לבדו יתברך שמו השלמות האמיתית המשולל מכל החסרונות, ואין שלמות אחר כמוהו כלל.... ועל כן בהיות חפצו יתברך להטיב לזולתו, לא יספיק לו בהיותו מטיב קצת טוב, אלא בהיותו מטיב תכלית הטוב שאפשר לברואים שיקבלו. ובהיותו הוא לבדו יתברך הטוב האמיתי, לא יסתפק חפצו הטוב אלא בהיותו מהנה לזולתו בטוב ההוא עצמו שהוא בו יתברך מצד עצמו, שהוא הטוב השלם והאמיתי. והנה מצד אחר, הטוב הזה אי אפשר שימצא אלא בו, על כן גזרה חכמתו שמציאות ההטבה האמיתית הזאת יהיה במה שיינתן מקום לברואים לשיתדבקו בו יתברך, באותו השיעור שאפשר להם שיתדבקו. ואז נמצא שמה שמצד עצמם אי אפשר שיתוארו בשלמות כשלמותו יתברך, הנה מצד התדבקם בו, יגיע להם באותו השיעור שאפשר לתאר בשלמות ההוא, מצד היותם מתדבקים בו, וימצאו נהנים בטובה האמיתית ההיא, בערך שאפשר להם ליהנות בה. ונמצא היות כוונתו יתברך שמו בבריאה שברא, לברוא מי שיהיה נהנה בטובו יתברך באותו הדרך שאפשר שייהנה בו.

ב. ואולם גזרה חכמתו, שלהיות הטוב שלם, ראוי שיהיה הנהנה בו בעל הטוב ההוא.

פירוש: מי שיקנה הטוב בעצמו, ולא מי שיתלווה לו הטוב בדרך מקרה.

ותראה שזה נקרא קצת התדמות, בשיעור שאפשר, אל שלמותו יתברך. כי הנה הוא יתברך שמו שלם בעצמו, ולא במקרה, אלא מצד אמיתת עניינו מוכרח בו השלמות, ומשוללים ממנו החסרונות בהכרח. ואולם זה אי אפשר שימצא בזולתו, שיהיה אמיתתו מוכרחת לו השלמות ומעדרת ממנו החסרונות. אך להתדמות לזה במקצת, צריך שלפחות יהיה הוא הקונה השלמות שאין אמיתת ענינו מכריח לו, ויהיה הוא מעדיר מעצמו החסרונות שהיו אפשריים בו. ועל כן גזר וסידר שיבראו ענייני שלמות וענייני חסרון, ותברא ברייה שיהיה בה האפשרות לשני העניינים בשווה, ויותנו לברייה הזאת אמצעים שעל ידם תקנה לעצמה את השלמות ותעדיף ממנה את החסרונות, ואז יקרא שנתדמית במה שהיה אפשר לה לברואה, ותהיה ראויה לידבק בו וליהנות בטובו.

רמב"ם הלכות תשובה פרק ח הלכה ב

...אמרו חכמים הראשונים העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא תשמיש אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהן ונהנין מזיו השכינה, הרי נתברר לך שאין שם גוף לפי שאין שם אכילה ושתייה, וזה שאמרו צדיקים יושבין דרך חידה אמרו, כלומר הצדיקים מצויין שם בלא עמל ובלא יגיעה, וכן זה שאמרו עטרותיהן בראשיהן כלומר דעת שידעו שבגללה זכו לחיי העולם הבא מצויה עמהן והיא העטרה שלהן כענין שאמר שלמה בעטרה שעטרה לו אמו, והרי הוא אומר ושמחת עולם על ראשם ואין השמחה גוף כדי שתנוח על הראש כך עטרה שאמרו חכמים כאן היא הידיעה, ומהו זהו שאמרו נהנין מזיו שכינה **שיודעים ומשיגין מאמתת הקב"ה** מה שאינם יודעים והם בגוף האפל השפל.

סוכה נב:א

כדרש רבי יהודה: לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים. צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין, והללו בוכין. צדיקים בוכין ואומרים: היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה! ורשעים בוכין ואומרים: היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה!